

V Bruseli 12. júna 2017
(OR. en)

9292/17

ECOFIN 398
UEM 147
SOC 378
EMPL 292
COMPET 395
ENV 494
EDUC 222
RECH 178
ENER 217
JAI 476

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	ST 9236/17 ECOFIN 369 UEM 118 SOC 347 EMPL 262 COMPET 364 ENV 464 EDUC 192 RECH 148 ENER 188 JAI 439 - COM(2017) 506 final
Predmet:	Odporúčanie na ODPORÚČANIE RADY, ktoré sa týka národného programu reforiem Estónska na rok 2017 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Estónska na rok 2017

Delegáciám v prílohe zasielame vyššie uvedený návrh odporúčania Rady v znení, ktoré revidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady, vychádzajúci z návrhu Komisie COM(2017) 506 final.

ODPORÚČANIE RADY

Z ...,

ktoré sa týka národného programu reforiem Estónska na rok 2017

a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Estónska na rok 2017

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

keďže:

- (1) Komisia začala európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2017 prijatím ročného prieskumu rastu 16. novembra 2016. Priority ročného prieskumu rastu schválila Európska rada na zasadnutí 9. až 10. marca 2017. Komisia 16. novembra 2016 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011² správu o mechanizme varovania, v ktorej Estónsko neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny, ktoré schválila Európska rada na zasadnutí 9. až 10. marca 2017. Rada prijala 21. marca 2017 odporúčanie o hospodárskej politike eurozóny („odporúčanie pre eurozónu“).³
- (2) Estónsko by ako členský štát, ktorého menou je euro, malo vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami v hospodárskej a menovej únii zabezpečiť úplné a včasné vykonanie odporúčania pre eurozónu, ako sa zohľadňuje v odporúčaní 1.
- (3) Správa o Estónsku na rok 2017 bola uverejnená 22. februára 2017. Posúdil sa v nej pokrok, ktorý Estónsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 12. júla 2016, následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v predchádzajúcich rokoch a pokrok Estónska pri dosahovaní jeho národných cieľov stratégie Európa 2020.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ Ú. v. EÚ C 92, 24.3.2017, s. 1.

- (4) Estónsko predložilo 28. apríla 2017 svoj program stability na rok 2017 a 4. mája 2017 svoj národný program reforiem na rok 2017. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.
- (5) Príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny sa zohľadnili pri programovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov („EŠIF“) na roky 2014 až 2020. Ako je stanovené v článku 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013⁴, platí, že ak je to nevyhnutné na podporu vykonávania príslušných odporúčaní Rady, Komisia môže požiadať členský štát, aby preskúmal svoju partnerskú dohodu a príslušné programy a navrhol ich zmeny. Komisia poskytla ďalšie informácie o tom, ako bude využívať uvedené ustanovenie, v usmerneniach o uplatňovaní opatrení spájajúcich účinnosť EŠIF a riadnu správu hospodárskych záležitostí.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Na Estónsko sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu. Vláda vo svojom programe stability na rok 2017 znížila svoj strednodobý rozpočtový cieľ z vyrovnaného štrukturálneho salda na deficit vo výške 0,5 % HDP. Vláda plánuje prejsť z prebytku verejných financií vo výške 0,3 % HDP v roku 2016 na deficit vo výške 0,5 % HDP v roku 2017 a 0,8 % HDP v roku 2018. Podľa odhadov v programe stability na rok 2017 to zodpovedá štrukturálnemu prebytku 0,2 % HDP v roku 2017 a deficitu 0,5 % HDP v roku 2018, čím je dodržaný strednodobý rozpočtový cieľ.⁵ Na základe prepočítaného⁵ štrukturálneho salda sa však predpokladá, že deficit dosiahne 0,1 % HDP v roku 2017 a 0,9 % HDP v roku 2018, čo je pod novým strednodobým rozpočtovým cieľom. Podľa programu stability na rok 2017 sa predpokladá, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa v rokoch 2017 a 2018 udrží na úrovni pod 10 % HDP. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je realistický na roky 2017 a 2018, ale optimistický pre ďalšie roky programu. Zároveň existujú riziká spojené s predpokladmi výnosov súvisiacich s rôznymi novými daňovými opatreniami, ktoré nadobudnú účinnosť v roku 2018.
- (7) Z prognózy Komisie z jari 2017 vyplýva, že štrukturálne saldo zaznamená deficit vo výške 0,3 % HDP v roku 2017, teda zostane nad úrovňou strednodobého rozpočtového cieľa. V roku 2018 sa Estónsku odporúča udržať sa na úrovni strednodobého rozpočtového cieľa. Za predpokladu nezmenenej politiky existuje riziko určitej odchýlky od uvedenej požiadavky. Rada celkovo zastáva názor, že Estónsko musí byť pripravené prijať ďalšie opatrenia na zabezpečenie dodržania požiadaviek v roku 2018.

⁵ Saldo očistené od cyklických vplyvov bez jednorazových a dočasných opatrení, prepočítané útvarmi Komisie podľa spoločne dohodnutej metodiky.

- (8) Estónsko prijalo opatrenia s cieľom zaistiť poskytovanie a dostupnosť vysokokvalitných služieb vrátane sociálnych služieb na miestnej úrovni ako súčasť svojej reformy miestnej samosprávy. Estónsko predovšetkým prijalo zákon o administratívnej reforme s cieľom zjednodušiť vytváranie životaschopných miestnych samospráv, ktoré dokážu financovať svoje vlastné činnosti, plánovať rozvoj a rast a ponúkať kvalitné služby. Úspešne dokončilo dobrovoľnú časť zlúčenia miestnych samospráv a vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení. Niektoré kľúčové kroky na dokončenie reformy miestnej samosprávy sa ešte nerealizovali. Stále sa ešte neuskutočnila revízia mechanizmu financovania obcí. Ďalšie legislatívne akty o zodpovednostiach a rozdelení úloh medzi obcami a ústrednou štátnou správou sa len pripravujú. Prijatie týchto návrhov je rozhodujúce pre zabezpečenie poskytovania kvalitných verejných služieb v oblastiach, ako je vzdelávanie, práca s mládežou, podpora zdravia a doprava.
- (9) Rozdiel v odmeňovaní žien a mužov v Estónsku klesol z 28,3 % v roku 2014 na 26,9 % v roku 2015, je však aj naďalej najvyšší v Únii. Vláda podniká kroky na ďalšie zmenšenie rozdielu v odmeňovaní žien a mužov. Predovšetkým bol prijatý plán sociálnej starostlivosti na roky 2016 – 2023, ktorý sa v súčasnosti vykonáva a ktorého cieľom je riešiť problematiku rodovej segregácie na trhu práce a bojovať proti stereotypom. Ešte stále treba prijať zmenu zákona o rodovej rovnosti, ktorou by sa inšpektorátom práce zverila úloha pozornejšie monitorovať rodovú rovnosť v súkromnom sektore. Uvažuje sa aj o revízii systému rodičovskej dovolenky, aby sa umožnilo jej flexibilnejšie využívanie. Legislatívna zmena zatiaľ nebola prijatá.
- (10) Nerovnosť príjmov je v Estónsku vysoká. Pomer príjmov najbohatších 20 % domácností v porovnaní s najchudobnejšími 20 % sa zvýšil z 5,4 v roku 2012 na 6,2 v roku 2015 a v súčasnosti je siedmy najvyšší v Únii. Zdá sa, že hlavným faktorom je vysoké mzdové rozpätie, ktoré je výsledkom intenzívneho rastu príjmov medzi ľuďmi s vyššou kvalifikáciou. V absolútnom vyjadrení príjmy najchudobnejších 10 % domácností zaostávajú za rastom mediánu príjmov, čo vedie k problémom s primeranosťou záchranej sociálnej siete. Faktorom, ktorý k tomu prispieva, je to, že dávky (predovšetkým dôchodky a dávky sociálnej pomoci) nedržia tempo s rastom trhových príjmov. Toto viedlo aj k postupnému zvýšeniu miery rizika chudoby z 15,8 % v roku 2010 na 21,6 % v roku 2015. Vyvinulo sa značné úsilie, aby mal od roku 2018 daňový systém progresívnejší charakter, predovšetkým pre osoby s nízkym príjmom, tak, že sa zvýšila nezdaniteľná časť základu dane v systéme dane z príjmu fyzických osôb.

- (11) Výdavky obchodných spoločností na výskum, technológie a inovácie sa v roku 2015 zvýšili na 0,69 %, ale ich celková úroveň zostáva pod priemerom Únie, ktorý dosahuje 1,3 %. Podiel spoločností, ktoré sa venujú špičkovým technológiám, a spoločností s vysokými nárokmi na znalosti zostáva obmedzený a počet nových absolventov doktorandského štúdia je nízky. Rast miezd v posledných rokoch stále prekračoval rast produktivity, čo malo vplyv na zisky, a to znižovalo rast investícií. Utlmené investície do technologického rozvoja môžu spôsobiť to, že sa pridaná hodnota vývozov, predovšetkým tovaru, zvýši menej, ako sa očakávalo, a môžu ohroziť rast produkcie. Objem zmluvného výskumu medzi akademickou obcou a podnikmi sa v roku 2015 zvýšil. Spolupráca medzi týmito dvoma sektormi však zostala obmedzená napriek opatreniam, ktoré prijala vláda. Estónsko zlepšilo svoje podnikateľské prostredie, ale zdĺhavé insolvenčné konania a miera uspokojenia pohľadávok pre zabezpečených veriteľov zostáva prekážkou investíciám. V roku 2016 sa začal realizovať projekt na zlepšenie rámca pre platobnú neschopnosť, aby sa proces urýchlil a zefektívnil a aby sa zlepšila miera úspešnosti žiadostí. Zmeny legislatívneho rámca však ešte neboli prijaté.
- (12) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra na rok 2017 komplexnú analýzu hospodárskej politiky Estónska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2017. Zároveň posúdila program stability na rok 2017, národný program reforiem na rok 2017 a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Estónsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Estónsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami Únie vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni Únie do budúceho vnútroštátneho rozhodovania.
- (13) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability na rok 2017 a jej stanovisko⁶ je zohľadnené najmä v odporúčaní (1),

⁶ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Estónsko v rokoch 2017 a 2018 prijalo opatrenia s týmto cieľom:

1. Realizovať svoju fiškálnu politiku v súlade s požiadavkami preventívnej časti Paktu stability a rastu, čo znamená zotrvať v roku 2018 na úrovni strednodobého rozpočtového cieľa.
Zlepšiť primeranosť záchranej sociálnej siete. Prijat' opatrenia na zníženie rozdielu v odmeňovaní žien a mužov, predovšetkým zlepšením transparentnosti miezd a revíziou systému rodičovskej dovolenky.
2. Podporovať súkromné investície do výskumu, technológií a inovácií vrátane možnosti zavedenia opatrení na posilnenie spolupráce medzi akademickou obcou a podnikmi.

V Bruseli

Za Radu

predseda
